

CaraS. iv. 4. 24 (1922 Ed.); **2** countless, incalculable, beyond measure कलिर्यस्या[गण्यान्स]गयति न तुङ्गान्युणगणान् EL. xviii. 127. 6; सः (अधरः) ... अधरत्वमगण्यमागात् YaśasCam. i. 123. 6; KaumuMi. 8. 2; EL. ii. 187. 30; तस्यागण्यगुणार्णवे गणपतिः...सनुः EL. iii. 112. 5; PāṇḍaC. 15. 3; SamarāSam. 7. 234; यथा हि दक्षिणावर्तशङ्कः कृष्णश्च विक्रिकः । पुण्यैरगण्यैः प्रसाक्षस्थात् तस्याभवन्मुनिः SāliC. 1. 85; 4. 33; GopāKeCan. 64. 28; 93. 30; 99. 31; वीक्ष्यन्ते परीक्षैकैविपणिषु ... अगण्यानि पण्यानि TirthaKa. 98. 9; PrabaK. 54. 10; विन्देयं सुगुरोगिरां परिचयं पुण्यैरगण्यैरहम् SāṅkaDigVi.(Mā.) 9. 37; 11. 49; SāṅgaPa. 168; जीवरक्षाभवं पुण्यमगण्यं ते भविष्यति PalaGoKa. 97; EL. iv. 20. 246; VidhiRa. 5(31. 15); Rāstrau. 9. 62; BhramDū. 46; RasGaṇ. 458. 5; एतदेव मम पुण्यमगण्यं यत् कृशोदरि दृशोरतिथिस्त्वम् PadyaVe. 275; 438; **3** incomprehensible, beyond estimation हिरण्योदाचैरगण्ये ... नमस्ते भवानि BhavāBhu. 15; YaśasCam. i. 9. 7; **4** not worth considering, insignificant ज्ञातीनगण्यान्हत्वान्यान्कसाद्राज्यार्हलक्षणौ । नावधीरुद्धतावेतौ RājTa. (Ka.) 7. 1248; **m.** **1** one of the names of Siva (the immense, the incomprehensible one) (नाम्नामष्टसहस्रेण स्तुतवान् वृषभध्वजम्) क्षराक्षरप्रियो धूर्तोऽगण्योऽगण्यगणाधिपः VāyuP. i. 30. 251; **2** one of the names of Jina (the immense, the incomprehensible one) (नाम्नामष्टसहस्रेण तोष्टुमोऽभीष्ट-सिद्धये) अगण्यः पुण्यधीर्युग्मः MahāP. 25. 137.

अगण्यकारुण्यरस (aganyakārunya-rasa) **m.** sentiment of immense compassion अगण्यकारुण्यरसाम्बुद्धाशौ निमज्जयामास न कस्य चेतः RāmC. App. ii. 39. 83; उत्कण्ठो मुनिभूमीन्द्रौ... । जातागण्यकारुण्यरससंसिक्तमानसौ MalliC. 1. 259.

अगण्यगणाधिप (aganyagapādhipa) **m.** one of the names of Siva (=Lord of innumerable attendants) (नाम्नामष्टसहस्रेण स्तुतवान् वृषभध्वजम्) क्षराक्षरप्रियो धूर्तोऽगण्योऽगण्यगणाधिपः VāyuP. i. 30. 251.

अगण्यगुण (aganya-guṇa) **m.** innumerable good qualities or attributes नारायणोऽगण्यगुणनित्यैकनिल्याकृतिः ।...प्रीयताम् UpādhiKha. 1B. 1; भावा भवन्नाज्ञाया ... यस्यागण्यगुणाकरस्य ... सोऽयं ... प्रीतोऽस्तु नारायणः TattvPrakā. 224B. 8 (on iv. 4. 23); **adj.** having innumerable good qualities अगण्यगुण-नागरीगुणगरिषगान्धिकामनोजरणचातुरीपिशुनकुञ्जपुञ्जज्जला ।...शरणमस्तु वृद्धाटवी StavMa. 302. 4 (comm. अगण्यगुणेभ्यो नागरीगणेभ्यो गरिष्ठायाः गान्धविकायाः श्रीराधायाः)

अगण्यजगदण्ड (aganya-jagadāṇḍa) **n.** innumerable worlds अगण्यजगदण्डात्मः कोटिब्रह्माण्डविग्रहः BhaktiRaSi. ii. 1. 71.

अगण्यता (aganya-tā) **f.** **A** the state of being incalculable or uncountable तत्र कृष्ण युणास्तो नरैसमानस्य दध्यसगण्यताम् SīśuVa. 16. 6; **B** the state of not being worthy of attention, SīśuVa. 16. 6; वारिपतनादीनां दोषाणाम्...अगण्यतया तुच्छत्वम् AlaṅkāRa. 68. 15.

अगण्यत्व (aganya-tva) **n.** countlessness, innumerableness येषाम-गण्यत्वमवेक्ष्य कोटपि नान्यो मुनिभ्यः प्रभू(ः सु)तामुपैति । दानानि तान्याचरितुं प्रबन्धे हेमाद्रिदेवस्य जगाम पारम् CaturCin. i. 1056. 7.

अगण्यपण्य (aganya-paṇya) **n.** **A** countless articles of trade, innumerable commodities अगण्यपण्यपूर्णपणा विपणिनो विपणीर्विभेजुः SīśuVa. 5. 24; पुनरगण्यपण्यविनिमयेन तत्रत्यमन्वित्यसमात्माभिमतवस्तुस्कन्धमादाय प्रस्तावत्मानस्य YaśasCam. ii. 345. 24; **B** large number of booths or shops अस्ति ... शश्वदगण्यपण्यविस्तारितमणिगणादिवस्तुजातव्याख्यातरत्नाकरमाहात्म्या ... पुष्पपुरी नाम नगरी DasKuC. 1. 6.

अगण्यपुण्य (aganya-punya) **n.** immeasurable or unlimited merit निःसङ्गं यस्य मानसम् । सोऽगण्यपुण्यसंपत्तः ... सुखमश्चते YaśasCam. ii. 367. 15; ii. 408. 20; अगण्यपुण्यविरहादहं सर्वस्य दुर्लभा Brahmp. 122. 18; HammīMaMa. 5. 21(?) 22(1); MalliC. 5. 120; अगण्यपुण्यमृतसारसिन्धुः । हेमाद्रिः...कृते चतुर्थी-त्रतम् CaturCin. ii(1). 501. 2; तौ...अगण्यपुण्यपण्यानि क्रीणितः स SalīC. 6. 102; वर्धमानस्य... । निरमायत संप्राप्यगण्यपुण्यभैर्जैः ।...प्रतिमा PrabhāC. 84. 16; 138. 2; अगण्यपुण्यमर्जयन्ती मदीयपुण्ये कृशेऽपि कर्त्रं लुभासि PrabhāC. 58. 7 = KumāCaSam. 42. 23; PrabhāCin. 108. 14; अगण्यपुण्यलावण्यरसप्रसरतारणिः । हीरादेवीति तस्यासीत्प्रेयसी HammīMaKa. 4. 138; (वैकुण्ठपते) अगण्यपुण्यकृगृहीत-भा(? ना)द्वे...नमस्ते BrBrahmaS. i. 2. 116; अगण्यपुण्यसुलभां दक्ष्यामि गोदावरीम् YātrāPra. 7. 12; GopāKeCan. 77. 28.

अगण्यपुण्यकृत् (aganyapunya-kṛt) **adj.** causing immeasurable or boundless merit दानं पात्रायागण्यपुण्यकृत् PārvC. 2. 956.

अगण्यपुण्यवत् (aganyapunya-vat) **adv.** like immeasurable or boundless merit सुताः...अगण्यपुण्यवत्केऽपि संपदानन्ददायिनः SalīC. 3. 4.

अगण्यपुण्यवत् (aganyapunya-va(n)t) **adj.** possessed of immeasur-

able or boundless merit अगण्यपुण्यवत्पुंसां कृतो दोषो गुणायते CampaSṭreKa. 318.

अगण्यप्राण (aganya-prāṇa) **m.** insignificant life पितुरनिशमगण्यप्राण-निर्मन्थनीयः...त्रजनवयुवराजः StavMa. 39. 19.

अगण्यप्राय (aganya-prāya) **adj.** almost insignificant वन्धुमेकं व्यञ्जुः कमलियादयः । अगण्यप्रायमुत्तेकादुत्तमप्रक्रियास्पदम् RājTa.(Ka.) 8. 2062; 8. 3119.

अगण्यप्रायता (aganyaprāya-tā) **f.** the state of being almost insignificant अगण्यप्रायतां प्राप्ते वंशे यत्कौशलादसौ । दिग्नतरेषु...प्राप्तं प्रथां पुनः RājTa.(Ka.) 8. 2167.

अगण्यमत्तमातङ्ग (aganya-mattamātaṅga) **m.** **1** innumerable infatuated elephants अगण्यमत्तमातङ्गसङ्गमा म्लेच्छभूरिं वा (अरण्यानी) PārvC. 2. 799; **2** innumerable intoxicated low-caste people, PārvC. 2. 799.

अगण्यमहिमन् (aganya-mahiman) **adj.** of immeasurable greatness मधुरावासिनः...। अगण्यमहिमानः PadmP. iv. 73. 46; (माषे मासि) चतुर्दशी कृष्णा...अगण्यमहिमाद्या वै शिवात्रिः BrDharmaP. i. 15. 53; अर्जुनो भूमिपालः ।...शौयैदार्यवृणैरगण्यमहिमा ViraMi.(Paribhāsā.) 2. 9.

अगण्यमानमान (a-ganyamāna) **adj.** **1** not worthy of consideration अगण्यमानो नरकः HarsaC. 300. 13 (comm. न गणनाह्वः । कुतिस्तो नरो नरकः); **2** not cared for कन्यान्तःपुरम् ... अगण्यमानरहस्यरक्षासमयम् ... आकुलीवभूव DasKuC. 35. 1.

अगण्यमान (aganya-māna) **adj.** of immeasurable or unlimited extent or dimensions अगण्यमानो नरकः HarsaC. 300. 13 (comm. अगण्यश्च मानो यस्य).

अगण्यमानत्व (aganyamāna-tva) **n.** **1** absence of consideration न कारणहेतुः साधारणत्वेनागण्यमानत्वात् Sphuṭā. 127. 26 (on 2. 52); **2** not being worthy of consideration, not being counted or taken into account नहि शब्दस्य स्वार्थप्रत्यायनलक्षणं फलमस्तीति शब्दसंदर्भे आरभ्यते श्रूते वा, तस्य काकदन्तपरीक्षासाधारणत्वेनागण्यमानत्वात् DharmoPra. 7. 22.

अगण्यरत (aganya-rata) **n.** insignificant or blameworthy sexual intercourse धीरोऽवितागण्यरते...वः RāmKrViKa. 24.

अगण्यरत्न (aganya-ratna) **n.** countless gems (सः) तत्राभ्यपश्यन्न-गण्यगण्यत्वन्प्रयत्नक्रयविक्रियाणि DaśāvaC. 7. 73.

अगण्यरूप (aganya-rūpa) **adj.** of an unimaginable or inconceivable nature or extent पुराणि यत्पुण्यमगण्यरूपं श्रीकामदेवेन कृतं न विद्यः । येन... हेमाद्रिरप्यस्य गृहेऽवतीर्णः CaturCin. ii(1). 2. 8.

अगण्यलावण्य (aganya-lāvanya) **n.** inconceivable or boundless beauty स राजा...अगण्यलावण्यपुण्याङ्गीं ताम्...विलोक्य...अद्यमहिमी चकार PrabāCin. 113. 23.

अगण्यवृत्ति (aganya-vṛtti) **adj.** **A** of insignificant status (person) नैसर्गिकीं विरसतां दधतोऽप्यभीक्षणमासेदुषोऽपि जडिमानमगण्यवृत्तेः । वाक्यस्य सारुरुणो गुरुभिः परीक्ष्यम् HarVi. 36. 13; **B** of negligible utility, HarVi. 36. 13.

अगण्यसौहृद (aganya-sauhṛda) **n.** immeasurable or profound friendship ममाप्यद्य विभागोऽस्तु पुण्यसागण्यसौहृदात् PrabhāC. 53. 6.

अगण्यहिरण्य (aganya-hiranya) **n.** incaitable gold (coins), immeasurable wealth मरीणिणां मानसमन्विते श्रीमानमात्यो निवसन्नजस्तम् । तेभ्यः सहूतं वितरत्यगण्यहिरण्यविश्राणनकैतवेन KirtiKau. 6. 54.

अगण्यर्थवर्षिन् (aganyārtha-varṣin) **adj.** showering unlimited or immeasurable wealth, very generous नृपं तेषां ह्यगण्यार्थवर्षिणं नयनेपुणात् । उपजीवितुमिच्छा भूतदक्षणविषया RājTa.(Ka.) 8. 2885.

अगण्योद्भव (aganyodbhava) **adj.** of incomprehensible birth संसारोदन्वदम्भसि...अगण्योद्भवैवद्युद्धीमे...मज्जतो जन्मुराशीन् ।...ब्राह्मी...नाव्यते या यतिपतिगदिता सा हताद्वे द्विष्टन्तम् JinaS. 4. 5; **m.** innumerable births, JinaS. 4. 5.

अगत (á-gata) **adj.** [f. -ā] **1A** who or which has not gone to, not reached **B** who or which has not attained (some state), not undergone (some experience), not achieved (some desire) **C** which has not happened or elapsed already, future **D** not moved, not gone forward **E** which has not gone, ever present **2Ai** never obtained, not obtainable, unattainable **ii** which is not yet reached or attained **B** not comprehended or understood **C** which is yet to elapse **1A** who or which has not gone to, not reached प्रच्छुते वा एव एतद्वायितनादगतः प्रतिष्ठां स यजमानं चैवाध्यर्युं च ध्यायति KāṭhS. 19. 5; KapiKaS. 30. 3; प्रच्छुतं वा एतद्वायालोका-